

11-04-2025

MOD-2025-00097

rikfe@regioner.dk

Dagsorden for møde i Psykiatri- og Socialudvalget den 24. april 2025

Deltagere: Jacob Klærke, Vibeke Gamst, Anne Christiansen Thilemann, Anne Skau Styrishave, Dorte Vilhelmsen, Lone Mortensen, Else Søjmark, Malou Skeel, Mette Bossen Linnet, Steen Jakobsen, Susanne Due Kristensen, Bente Gertz, Grethe Olivia Nielsson, Jeppe Fransson

Afbud:

Mødested: Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig)	4
2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 28. februar 2025..	5
3 (Fortrolig)	5
4 (Fortrolig)	5
5 (Fortrolig)	6
6 (Fortrolig)	6
7 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering	7
8 (Fortrolig)	9
9 (Offentlig) Eventuelt - åbent	10

1 (Fortrolig)

2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 28. februar 2025

---

rikfe@regioner.dk
MOD-2025-00097

Resumé

Referatet blev sendt til udvalget via First Agenda den 7. marts 2025.

Indstilling

*Det indstilles,
at udvalget godkender referatet*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Referat - Åben (1759098 - MOD-2025-00096)

3 (Fortrolig)

4 (Fortrolig)

5 (Fortrolig)

6 (Fortrolig)

7 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering

---

julik@regioner.dk
EMN-2022-00567

Resumé

Under punktet fremgår orienteringer om:

- Workshop i regi af Taskforce for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien
  - Mødeaktivitet på socialområdet.
-

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringspunkterne til efterretning

---

Sagsfremstilling

Workshop i regi af Taskforce for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien

I regi af Taskforce for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien afholdt Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen d. 7. april 2025 en workshop om forebyggelse af tvangsindlæggelser fra botilbud. Deltagere var Taskforcens ordinære medlemmer, klinikere fra regionerne, repræsentanter fra kommuner samt politiet.

Taskforcen har et ønske om i højere grad aktivt at sætte fokus på fremadrettede muligheder ift. at forebygge tvang bl.a. igennem inddragelse af fagpersoner, der arbejder med målgruppen. Derfor blev workshopformatet afprøvet med succes.

På workshoppen fik deltagerne forelagt foreløbige resultater fra en analyse som Social- og Boligstyrelsen sammen med Komponent/KL er ved at udarbejde om forløb forud for indlæggelse med tvang. Analysen viser bl.a. at 21% af de borgere, der indlægges med tvang, har haft ophold på et botilbud i året inden indlæggelse med tvang samt at unge ml. 18 og 29 år fylder mest i tvangsindlæggelserne fra bosteder.

Herefter fortalte forfatter og peer-medarbejder Maja Schou om personlige oplevelser med tvang i psykiatrien og botilbuddet Windsor (Aarhus Kommune) fortalte om faglige tilgange i deres arbejde og samarbejdet mellem beboere, botilbud og behandlingspsykiatri. Efterfølgende var der gruppedrøftelser. Sundhedsstyrelsen vil som opfølgning på workshoppen udarbejde et arbejdsprogram, som præsenteres på næste møde i Taskforce i juni. Nogle anbefalinger kræver statslig involvering fx ift. lovgivning, mens andre anbefalinger er af mere faglig karakter.

Der blev bl.a. peget på følgende muligheder ift. forebyggelse af tvang:

- Afdækning af om tvangsindlæggelser fra bosteder kommer fra hhv. private, regionale eller kommunale bosteder
- Udbredelse af velfungerende initiativer som fx blitz, hvor enkeltforløb analyseres
- Et større fokus på, hvad årsagen er, når noget går godt
- Fælles kompetenceudvikling på tværs af psykiatri og bosted
- Brug af ensartede metoder og deling af metoder i socialpsykiatrien på tværs af kommuner
- Døgndækkede botilbudsteams som kan inddrages ved tvang
- Kompetenceløft af almen praksis ift. at vurdere behovet for tvangsindlæggelser
- Genbesøge muligheden af tvungen opfølgning efter tvang
- Mulighed for afprøvning af videokonsultation fra psykiatrien til bosteder i situationer, hvor der er tilspidsede situationer, så fagpersonale kan vurdere behovet for tvangsindlæggelse via skærm.
- Systemisk fokus på målgrupper fx selvskade/unge piger, ADHD og autisme, og være mere på forkant med udviklingen i målgrupper
- Fælles møder om patienten efter udskrivning
- Afklaring af om fastholdelse, beroligende medicin og bæltefiksering er sidestillede eller rangordnede i psykiatriloven

Udvalget vil på et senere møde få forelagt den endelige analyse fra Social- og Boligstyrelsen og Komponent/KL samt Taskforcens oplæg til arbejdsprogram.

Mødeaktivitet på socialområdet

4. marts 2025 hilse-på-møde Social- og Boligminister Sophie Hæstorp Andersen og Anders Kühnau, Adam Wolf og Camilla Hersom. Dagsordenen for mødet var:

- Det specialiserede socialområde
- Det regionale socialområdes placering i sundhedsrådene
- Hjælpebidler

Camilla Hersom giver en mundtlig orientering om mødet.

2. april 2025 møde i Sammen om Handicap

Dagsordenen for dette møde var blandt andet første temadrøftelse om specialeplanlægning.

Der har ikke været en arbejdsgruppe ift. specialplanlægning, da ministeriet har vurderet, at der tidligere er gjort et stort forarbejde og har været en grundig inddragelsesproces i forbindelse med evalueringen af det specialiserede socialområde. I delaftalen af den 20. januar 2025 lægger aftalepartierne bag rammeaftalen op til, at initiativet om specialeplanlægning bliver drøftet i foråret 2025 med henblik på fremsættelse af lovforslag i folketingssamlingen 2025/26. Det forventes, at der også er en drøftelse af specialeplan på møde i Sammen om Handicap den 13. maj 2025.

Dorte Vilhelmsen og Camilla Hersom giver en mundtlig orientering om mødet.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

8 (Fortrolig)

9 (Offentlig) Eventuelt - åbent

---

rikfe@regioner.dk
MOD-2025-00097

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

Bilag Titel:	Referat - Åben
Dagsordens titel	Godkendelse af åbent referat fra mødet den 28. februar 2025
Dagsordenspunkt nr	2
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

07-03-25

MOD-2025-00096

rikfe@regioner.dk

Referat fra møde i Psykiatri- og Socialudvalget den 28. februar 2025

Deltagere: Jacob Klærke, Vibeke Gamst, Anne Christiansen Thilemann, , Dorte Vilhelmsen, Lone Mortensen, Else Søjmark, Malou Skeel, Mette Bossen Linnet, , Susanne Due Kristensen, Grethe Olivia Nielsson

Afbud: Anne Skau Styrishave, Bente Gertz, Steen Jakobsen

Deltagere fra sekretariatet: Camilla Hersom, Anne Sofie Bæk-Sørensen, Julie Kjærgaard

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig)	3
2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 5. december 2024	4
3 (Fortrolig)	5
4 (Fortrolig)	5
5 (Fortrolig)	5
6 (Offentlig) Status på forebyggelse af anvendelsen af tvang i psykiatrien	6
7 (Offentlig) Aftale om styrket akutpsykiatrisk hjælp	9
8 (Offentlig) Orientering om udmøntning af tre initiativer i rammeaftale af 2. maj 2024 om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet....	12
9 (Offentlig) Status for 10-årsplanen for psykiatri og mental Sundhed og Aftale om bedre psykiatri.....	15
10 (Offentlig) Bedst for Os.....	19
11 (Offentlig) Psykiatriens Hus i Aalborg	22
12 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering.....	24
13 (Offentlig) Eventuelt - åbent.....	26
14 (Fortrolig)	27

1 (Fortrolig)

MOD-2025-00096

2 (Offentlig) Godkendelse af åbent referat fra mødet den 5. december 2024

---

rikfe@regioner.dk
MOD-2025-00096

Resumé

Referatet blev sendt til udvalget via First Agenda den 16. december 2024.

Indstilling

*Det indstilles,
at udvalget godkender referatet*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget godkendte referatet.

Bilag

1. Referat - Åben (1744670 - MDR-2024-00036)

3 (Fortrolig)

EMN-2024-01122

4 (Fortrolig)

EMN-2022-01519

5 (Fortrolig)

EMN-2024-00078

6 (Offentlig) Status på forebyggelse af anvendelsen af tvang i psykiatrien

---

annbs@regioner.dk

EMN-2024-00591

Resumé

Der gives hermed en status for forebyggelse af anvendelsen af tvang i psykiatrien med afsæt i tre centrale initiativer på området:

- 1) Nedsættelsen af Task Force for forebyggelse af tvang i psykiatrien nedsat på baggrund af en partnerskabsaftale mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL indgået i 2024.
  - 2) Offentliggørelsen af en ny model for monitorering af tvang.
  - 3) Et fagligt arbejde med fokus på muligheden for at indføre alternative og mindre indgribende tvangsformer.
-

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Task Force for forebyggelse af tvang i psykiatrien

I 2024 indgik Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og KL

”Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (for perioden 2024-2030)”.

Målsætningen i aftalen er at reducere antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang pr. 100.000 borgere med 30 %.

Med afsæt i partnerskabsaftalen er der nedsat en Task Force for forebyggelse af tvang i psykiatrien. Task Forcens opgaver drejer sig om vidensdeling, monitorering af udviklingen i tvang samt identificering af behovet for indsatser. En afgørende forskel fra den forrige partnerskabsaftale og Task Force er, at KL og kommunale repræsentanter nu indgår ligestillet i arbejdet. Task Forcen har særligt fokus på:

- At opnå større viden om forløb, der leder op til tvangsindlæggelser og potentialer i kommunale indsatser for forebyggelse af tvangsindlæggelser. Der er et analysearbejde i gang.
- Anvendelsen af tvang i børne- og ungdomspsykiatrien.

I kommissoriet for Task Force fremgår desuden, at hver region skal lægge en årlig plan for arbejdet med at forebygge og nedringe tvang. De første planer

skal præsenteres til Task Force mødet i sommeren 2025. For at sikre, at planerne belyser de relevante temaer, udarbejder Sundhedsstyrelsen et udkast til spørgsmål i samarbejde med regionerne.

Det første møde i Task Force blev afholdt før jul.

Ny model for monitorering af tvang

Ved udgangen af den sidste partnerskabsaftale for nedbringelse af tvang, blev det aftalt, at der skulle indføres en ny model for monitorering af tvang. Modellen blev offentliggjort før jul og den første monitoreringsrapport på baggrund af de reviderede indikatorer forventes offentliggjort i 2. kvartal 2025 efter en høring i regionerne. Psykiatri- og Socialudvalget vil blive orienteret om indholdet af rapporten.

Den nye model er centreret omkring partnerskabets målsætning om at nedbringe de mest indgribende tvangsformer: bæltefikseringer, akut beroligende medicin og fastholdelser. Monitorering af tvangsendlæggelser indgår ikke i modellen. Monitoreringen vil fremadrettet blive offentliggjort én gang årligt efter ønske fra regionerne.

Alternative tvangsformer

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet et udkast til et fagligt oplæg (vedlagt som bilag), hvor de har undersøgt muligheden for at anvende alternative og mindre indgribende tvangsformer med det formål at forebygge og mindske brugen af de mest indgribende tvangsformer. I notatet fremgår Sundhedsstyrelsens vurderinger af: 1) hvilke tiltag, der vil kunne reducere varigheden af tvangsfiksering og fastholdelser, 2) hvilke tvangsformer, der vil kunne anvendes i stedet for tvangsfiksering, fastholdelse og beroligende medicin med tvang samt 3) hvilke tiltag, der vil kunne reducere den tid, hvor patienten er i risiko for at blive udsat for tvangsfiksering, fastholdelse og beroligende medicin med tvang.

Regionerne har været inddraget i processen, og flere vurderinger er i tråd med regionernes anbefalinger. Det bemærkes, at indførelsen af alternative tvangsformer, kan øge den samlede registrerede anvendelse af tvang. Det skyldes, at der sandsynligvis vil blive anvendt flere forskellige former for tvang, før de mest indgribende tvangsformer anvendes. Oplægget er oversendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriet og beslutning om den videre proces afventes.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Orienteringen blev taget til efterretning.

Udvalget understregede derudover, at formålet med eventuel mulighed for brug af nye mindre indgribende tvangsformer er at mindske brugen af de mest indgribende tvangsformer. Baren for anvendelse af tvang må derfor ikke sænkes.

Region Sjællands gode resultater med at nedbringe tvang blev fremhævet, og udvalget udtrykte ønske om at høre mere om erfaringerne herfra.

Der blev yderligere udtrykt ønske om at se tallene på tvangsområdet, som blandt andet fremgår af nøgletalsrapporten, som er uploadet til First Agenda under 'øvrigt materiale'. Den næste monitoreringsrapport deles med udvalget, når den udkommer.

Bilag

1. Sundhedsstyrelsens vurdering - Reduktion af mest indgribende tvangsformer - 2025 (1753812 - EMN-2024-00591)

7 (Offentlig) Aftale om styrket akutpsykiatrisk hjælp

---

annbs@regioner.dk
EMN-2024-00398

Resumé

Som en del af 'Aftale om bedre psykiatri' (2023) har Sundhedsstyrelsen fået til opgave at beskrive en model for en psykiatrisk akuttelefon samt styrkede akutpsykiatriske tilbud.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet offentliggjorde d. 29. januar 2025, at regeringen har indgået en bred aftale om en ny psykiatrisk akuttelefon og styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud.

I tråd med Sundhedsstyrelsens og regionernes anbefalinger, er det besluttet at en psykiatrisk akuttelefon skal etableres ved at integrere psykiatrifaglighed i det eksisterende akutberedskab ved Akut Medicinsk Koordinering (AMK), der besvarer 1-1-2 opkald, og de regionale lægevagter. Til styrkelsen af akutte psykiatriske behandlingstilbud, beskriver aftalepartnerne, at regionernes eksisterende udgående akutpsykiatriske tilbud skal styrkes på tværs af landet.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning

---

Sagsfremstilling

Som en del af 'Aftale om bedre psykiatri' (2023) har Sundhedsstyrelsen fået til opgave at beskrive en model for en national psykiatrisk akuttelefon samt styrkede akutpsykiatriske tilbud. I aftalen fremgår det, at: *"der skal udvikles en model for og implementeres en national psykiatrisk akuttelefon, og at der samtidig sker en opbygning og styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud, som akuttelefonen kan visitere til."*

Der har i regi af Sundhedsstyrelsen været nedsat en arbejdsgruppe, som har bidraget med rådgivning om etablering og drift af en psykiatrisk akuttelefon samt styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud. Repræsentanter fra regionerne og Danske Regioner har bidraget aktivt i arbejdsgruppen. Sundhedsstyrelsen har på baggrund af arbejdsgruppens input udarbejdet det faglige oplæg: *"Styrket akutpsykiatrisk hjælp - fagligt beslutningsoplæg til styrkelse af telefonisk indgang til akutpsykiatrisk hjælp og styrkelse af akutte"*

behandlingsindsatser i den regionale psykiatri". Det faglige oplæg blev oversendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriet i december 2024.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet offentliggjorde d. 29. januar 2025, at regeringen har indgået en bred aftale om styrket akutpsykiatrisk hjælp.

I tråd med Sundhedsstyrelsens og regionernes anbefalinger, er det besluttet at en psykiatrisk akuttelefon skal etableres ved at integrere psykiatrifaglighed i det eksisterende akutberedskab ved Akut Medicinsk Koordinering (AMK), der besvarer 1-1-2 opkald, og de regionale lægevagter. Det er positivt og medvirker til, at der kan etableres en reelt brugbar indsats. Samtidigt er det vigtigt ikke at undervurdere den betydelige implementeringsopgave, som venter regionerne, der skal have det anbefalede tilbud færdigimplementeret i løbet af 2026. For alle regioner vil det – i større eller mindre grad – kræve nye samarbejdsformer og organisering samt nye tekniske løsninger, kompetencer og ekstra bemanning.

Til styrkelsen af akutte psykiatriske behandlingstilbud, beskriver aftalepartnerne, at regionernes eksisterende udgående akutpsykiatriske tilbud skal styrkes på tværs af landet. Der beskrives yderligere etablering af en Akut Psykiatrisk Koordinator (APK)-funktion.

Sundhedsstyrelsens faglig oplæg og den politiske aftale er vedhæftet som bilag.

Økonomi

Der er i 2025 afsat 112,5 mio. kr. og fra 2026 og frem 150 mio. kr. årligt til implementering af den psykiatriske akuttelefon samt styrkelse af akutte psykiatriske behandlingstilbud. Midlerne afsættes til regionerne.

Udmøntningsaftalen vedr. styrket akutpsykiatrisk hjælp vil indgå i den samlede udmøntning af midler til den resterende del af 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed.

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Bilag

1. Aftaletekst til ny national psykiatrisk akuttelefon (1753803 - EMN-2024-00398)
2. Fagligt oplæg - Styrket akutpsykiatrisk hjælp (1753802 - EMN-2024-00398)

8 (Offentlig) Orientering om udmøntning af tre initiativer i rammeaftale af 2. maj 2024 om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet

---

tga@regioner.dk

EMN-2023-00875

Resumé

Den 20. januar 2025 indgik Regeringen, Liberal Alliance, Det konservative Folkeparti og Radikale Venstre en aftale om udmøntning af tre initiativer fra rammeaftalen på handicapområdet. De tre initiativer er 1) effektivisering af socialtilsyn, 2) indførelse af en beløbsgrænse for alternative tilbud og 3) ændrede regler for at forblive på botilbud for ægtefæller til afdøde borgere med handicap.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Regeringen, Liberal Alliance, Det konservative Folkeparti og Radikale Venstre har 20. januar 2025 indgået en aftale om udmøntning af tre initiativer fra "Rammeaftale af 2. maj 2024 om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet".

De tre initiativer er 1) effektivisering af socialtilsyn, 2) indførelse af en beløbsgrænse for alternative tilbud og 3) ændrede regler for at forblive på botilbud for ægtefæller til afdøde borgere med handicap.

Effektivisering af socialtilsyn

Initiativet indebærer en række ændringer af lovgivningen, som samlet set skal forenkle, målrette og effektivisere socialtilsynet, gøre tilsynet mere risikobaseret samt lette tilsynstrykket med 30 pct. Dette sker bl.a. ved at ophæve kravet om årlige tilsynsbesøg i alle tilbud og plejefamilier, reducere antallet af parametre i kvalitetsmodellen og indføre en binær kvalitetsscore ifm. godkendelse af tilbud. Den mere risikobaserede tilgang understøttes af en fælles risikomodel, som socialtilsynene skal udarbejde i forbindelse med de nye reglers ikrafttræden og opdatere løbende.

Konkret betyder det:

- Krav om årlige tilsynsbesøg i alle tilbud og plejefamilier ophæves. I stedet tilrettelægger socialtilsynet tilsynsbesøgene efter en risikobaseret tilgang. Tilbud, der ikke får besøg ud fra en risikobaseret tilgang, skal have besøg hvert tredje år, mens plejefamilier skal have

tilsynsbesøg mindst hvert andet år. Tilsynsbesøg skal som udgangspunkt være uanmeldte. Anmeldte besøg skal anmeldes med maksimalt fire ugers varsel.

- Kvalitetsmodellen reduceres fra syv temaer til fem temaer med i alt ni kvalitetskriterier. Indikatorerne fjernes fra modellen, og kvaliteten måles fremover i en binær score (opfyldt/ikke-opfyldt).
- Socialtilsynets dialogforpligtelse præciseres for at sikre fortsat dialog mellem tilbud/plejefamilier og tilsyn om kvaliteten. Endvidere styrkes whistleblowerordningen med udbredelse af informationsmateriale og mulighed for at oplyse, at tilsynet er affødt af et whistleblower.
- Der fastsættes en fælles udgiftsramme for socialtilsynene, som reducerer de nuværende udgifter med 30 pct.

Lov om ændring af socialtilsynsloven m.v. (mere risikobaseret tilsyn, regelforenklinger m.v.) træder i kraft 1. januar 2026.

Indførelse af en beløbsgrænse for alternative tilbud

For borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, som har ret til frit valg i forbindelse med visitation til længerevarende botilbud eller visse botilbudslignende tilbud, indføres en beløbsgrænse på 10 pct. for alternative tilbud fra lovens ikrafttræden (juli 2025) til udgangen af 2027. Beløbsgrænsen tager udgangspunkt i den forhandlede pris, og skal ses i sammenhæng med det aftalte arbejde om en ny takstmodel, som skal skabe økonomisk gennemsigtighed, også på tværs af ejerformer, og styrke sammenhængen mellem kvalitet og økonomi samt forbedre kommunernes udgiftsstyring. Der vil blive oprettet en kontrolenhed for at kontrollere takstfastsættelsen i konkrete tilfælde.

Ændrede regler for at forblive på botilbud for ægtefæller til afdøde borgere med handicap

Fra 1. juli 2025 kan kommunen sætte en tidsgrænse på tre måneder for retten til at forblive i et længerevarende botilbud for efterlevende ægtefæller, samlevere eller registrerede partnere til afdøde borgere med handicap. De tre lovforslag er i høring 23. januar til 21. februar 2025.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Udvalgsformand Jacob Klærke informerede om, at den nye Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersen havde indkaldt til møde i Sammen om Handicap den 18. februar 2025. Mødet havde til formål at genstarte processen for arbejdet i forummet. Klærke orienterede udvalget om, at mødet var forløbet konstruktivt, og at parterne nu afventer næste skridt.

Bilag

9 (Offentlig) Status for 10-årsplanen for psykiatri og mental Sundhed og Aftale om bedre psykiatri

---

jkv@regioner.dk
EMN-2020-00886

Resumé

Psykiatri – og Socialudvalget får på hvert møde en status for arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri. Dette senest på møde d. 5. december 2024. Evt. nyt i de forskellige indsatser er fremhævet i dagsordenen.

Den politiske aftale på baggrund af Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsens oplæg til rækkefølge og prioritering af anbefalingerne i styrelsernes faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed for årene 2025-2030 forventes at lande marts 2025.

Indstilling

Det indstilles,

at Psykiatri- og Socialudvalget tager orienteringen til efterretning, og at udvalget drøfter status for 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri.

Sagsfremstilling

Der har i regi af Sundhedsstyrelsen været afholdt seks møder i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed. Næste møde i rådet afholdes den 13. maj 2025.

Rådet har på møde i foråret 2024 drøftet udkast til oplæg til rækkefølge og prioritering for indsatser 2025 – 2030. Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen offentliggjorde, som udvalget tidligere er orienteret om, oplægget til rækkefølge og prioritering af anbefalingerne i styrelsernes faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed for årene 2025-2030 i september 2024.

Link til oplæg: <https://www.sst.dk/-/media/Nyheder/2024/Oplaeg-til-raekkefoelge-og-prioritering-af-anbefalinger-under-10-aarsplanen-september2024.ashx>

Oplægget, som styrelserne har sendt til Indenrigs- og Sundhedsministeriets departement, tager afsæt i regeringens prioritering af et fagligt løft af psykiatriområdet frem mod 2030. I oplægget indgår en tydelig prioritering af

indsatser i de første tre år, mens der er indlagt mulighed for større fleksibilitet i årene 2028-2030. Dette skyldes, at der ses et behov for en vis fleksibilitet til at prioritere midler til områder, hvor der viser sig særlige behov undervejs.

Det forventes, at der i marts 2025 indgås politisk aftale om initiativer for psykiatrien for årene 2025 – 2030. I Aftale om Sundhedsreform 2024 fremgår, at der i 2025 allokeres midler til kapacitetsløft i psykiatrien. Der allokeres 175 mio. kr. i 2025, hvoraf 150 mio. kr. er til børne- og ungdomspsykiatrien, men hvor en mindre del efter aftale med Indenrigs og Sundhedsministeriet kan anvendes i voksenpsykiatrien. 25 mio. kr. allokeres til kapacitetsløft af sociale akuttilbud i socialpsykiatrien.

Status for igangværende arbejde i 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri

I alle regioner følges arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og Aftale om bedre psykiatri tæt, herunder implementering af tiltag samt medfølgende økonomi.

På alle fem prioriterende områder i 10-årsplanen for psykiske lidelser og mental sundhed er der fortsat fremdrift.

Det lettilgængelige behandlingstilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk mistrivsel er under implementering. Forløbsbeskrivelser for børn, unge og voksne med psykoselidelser er offentliggjort, og der er i relation til handlingsplanen for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg nedsat Rådet for selvmordsforebyggelse som har afholdt sit første møde, og der er ved at blive afklaret relevant monitorering ift. handlingsplanens initiativer. Desuden er der fortsat god fremdrift i etablering af de Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper, hvor der nu i alt er nedsat fem DMPG'er for hhv. skizofreni, depression, ADHD, bipolar lidelse og dobbeltdiagnose. Senest er det besluttet, at der skal etableres en DMPG for spiseforstyrrelse. Desuden arbejdes der på at beskrive, hvordan DMPG'erne kan blive forankret i en form for paraplyorganisation i stil med kræftområdet.

Også i forhold til Aftale om bedre psykiatri er der fremdrift. Dette blandt andet i forhold til det forberedende arbejde i regi af Sundhedsstyrelsen om hurtig opstart af behandling til børn og unge og tryk opfølgning efter endt forløb i psykiatrien, hvor det faglige oplæg er offentliggjort, bedre akut hjælp og større tryk for medarbejderne samt forløbsbeskrivelse for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser. For aftale om bedre akut hjælp se særskilt punkt på dagsordenen.

Sideløbende har et rådgivende udvalg for patientrettigheder i regi af Indenrigs og Sundhedsministeriet, udarbejdet mulige modeller for nye patientrettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien. Danske Regioner afventer

fortsat orientering om den videre proces fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

I arbejdet med forebyggelse af tvang i psykiatrien, er særligt tre udviklingsspor relevante. Som følge af partnerskabsaftalen mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, KL og Danske Regioner er Task Force for forebyggelse af tvang nedsat. Heri indgår blandt andet en analyse af forløbet forud for tvangsindlæggelser.

Derudover er der udarbejdet en ny model for monitorering af tvang. Den første rapport baseret på de nye indikatorer udgives i 2. kvartal af 2025, og rapporterne vil fremover udgives én gang årligt. Den seneste udvikling er, at Sundhedsstyrelsen har offentliggjort notat om reduktion af de mest indgribende tvangsformer, som beskriver deres vurdering af alternative tvangsformer. Det er forelagt Indenrigs- og Sundhedsministeriet, og Danske Regioner afventer beslutning om videre proces. I andet dagsordenspunkt gives en mere detaljeret status for arbejdet med tvang.

I vedlagte detaljerede oversigt over initiativer ses status for de samlede initiativer. Desuden er der vedlagt opdateret skema for økonomi til indsatser.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Udvalget blev derudover orienteret om, at der afventes nyt fra de politiske forhandlinger, som har været udskudt på grund af sundhedsreformen. Danske Regioner lægger op til, at det faglige oplæg følges og ønsker alle anbefalinger implementeret med dertilhørende økonomi.

Bilag

1. Januar 25 Skema over indsatser i 10- årsplan og Aftale bedre psykiatri samt nye patientrettigheder_ (1753454 - EMN-2020-00886)
2. Oversigt over regionale midler til psykiatrien januar 2025 (1) (1753453 - EMN-2020-00886)

10 (Offentlig) Bedst for Os

---

julik@regioner.dk
EMN-2022-00567

Resumé

Det 5-årige projekt Bedst for Os, som blev skudt i gang 1. september 2024, er forankret i psykiatrien i Region Nordjylland med blandt andet Aalborg-, Hjørring-, Mariagerfjord- og Thisted kommune som samarbejdspartnere.

Formålet med Bedst for Os er at sikre hurtigere og bedre behandling af børn og unge med psykiske problemer. Dette skal føre til udvikling af metoder, der vil kunne udbredes til flere af regionerne. Baggrunden for initiativet er en markant stigning i antallet af børn og unge, der lider af psykisk mistrivsel.

På udvalgs mødet den 28. februar vil projektleder Anna Sofie Kjærgaard Hansen holde oplæg om projektet.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalget tager oplægget til efterretning og drøfter projektet.

Sagsfremstilling

I de seneste 10 år er andelen af børn og unge, der er i kontakt med børne- og ungdomspsykiatrien steget med mere end 50 procent, og 15 procent af alle børn og unge får en psykiatrisk diagnose, før de fylder 18 år. Udviklingen presser kommuner og sundhedsvæsen, og flere familier oplever, at der er lang ventetid på hjælpen til deres børn og unge, eller at de ikke får den rette hjælp.

Det 5-årige projekt Bedst for Os har til formål at komme med konkrete løsninger til, hvordan målsætningerne på det børne- og ungdomspsykiatriske område i den nationale 10-årsplan for psykiatrien kan nås. Projektet støttes med op til 150 millioner kroner af Novo Nordisk Fonden og 30 millioner kroner af Det Obelske Familiefond.

Bedst for Os er forankret i psykiatrien i Region Nordjylland, hvor fagprofessionelle aktører fra kommuner, skoler, praktiserende læger samt civilsamfundet vil arbejde tæt sammen for at forbedre hjælpen til børn og unge i psykisk mistrivsel og behandling.

Projektet har de fire nordjyske kommuner i Aalborg, Hjørring, Mariagerfjord og Thisted som primære kommunale partnere i projektet, men regionens øvrige kommuner bliver også inddraget, ligesom Aalborg Universitet er en central samarbejdspartner på forskningsdelen.

Bedst for Os har samarbejdspartnere fra de øvrige regioner på forskellige dele af projektet. Derudover vil Bedst for Os have et tæt samarbejde med andre relevante aktører på nationalt plan med henblik på, at projektet kan udbredes uden for Region Nordjylland efter projektperioden.

Der er etableret både et nationalt og et internationalt advisory board for Bedst for Os. Disse skal sikre, at Bedst for Os projektet bygger videre på den bedste eksisterende viden på området og at Bedst for Os spiller sammen med de øvrige initiativer i Danmark målrettet børn og unge i psykisk mistrivsel og med psykisk sygdom.

På udvalgmødet vil projektleder Anna Sofie Kjærgaard Hansen holde oplæg om Bedst for Os.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Projektleder Anna Sofie Kjærgaard Hansen holdt oplæg om Bedst for Os. Udvalget udtrykte ønske om en opfølgning, når projektet er lidt længere, og der foreligger flere resultater.

Der blev yderligere ytret ønske om, at der på et fremtidigt udvalgmøde dagsordenssættes en status på digitale tilbud rundt om i regionerne. Dette eventuelt med afsæt i en skriftlig opsamling på initiativer.

I First Agenda under 'Øvrigt materiale' er der uploadet slides om Bedst for Os.

.

Bilag

11 (Offentlig) Psykiatriens Hus i Aalborg

---

julik@regioner.dk
EMN-2022-00567

Resumé

Psykiatriens Hus i Aalborg er et samarbejde mellem Region Nordjylland og Aalborg Kommune. Samarbejdet har til formål at skabe sammenhæng i forløb for mennesker med psykisk sårbarhed. Målgruppen er borgere over 18 år, der bor i Aalborg Kommune og har kontakt til både kommunen og behandlingspsykiatrien.

Psykiatri- og Socialudvalgets møde den 28. februar 2025 afholdes i Psykiatriens Hus i Aalborg. Efter det ordinære udvalgs møde vil leder af Psykiatriens Hus Mette Holm Larsen berette om og vise rundt i huset.

Indstilling

Det indstilles,
at Psykiatri- og Socialudvalg tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

1. februar 2024 åbnede Psykiatriens Hus i Aalborg, der er blevet til i et samarbejde mellem Aalborg Kommune og Psykiatrien i Region Nordjylland.

Målet med Psykiatriens Hus er, at borgere med psykisk sygdom i komplekse forløb med mange aktører får en inddragende, sammenhængende og koordineret indsats af høj kvalitet.

Målgruppen for Psykiatriens Hus er borgere over 18 år bosiddende i Aalborg Kommune, der har samtidig kontakt til kommunen og behandlingspsykiatrien. Borgerne har moderate symptomer og moderat funktionsnedsættelse og er i længerevarende komplekse behandlingsforløb, hvor der er mange aktører fra forskellige sektorer involveret. Det er funktionsniveauet og kompleksiteten i forløbet - og ikke diagnosen - der er afgørende for, hvorvidt borgeren tilhører målgruppen for Psykiatriens Hus i Aalborg.

Med en fysisk samling af dele af den psykiatriske og kommunale indsats i Psykiatriens Hus i Aalborg har man ønsket, at borgere oplever en bedre koordinering mellem relevante tilbud i de to sektorer. En ønsket sidegevinst er derudover, at kommunen og behandlingspsykiatrien får bedre indblik i hinandens kerneopgaver samt udvikler et fælles sprog.

På udvalgmødet den 28. februar vil leder af Psykiatriens Hus Mette Holm Larsen orientere om projektet, herunder:

- Baggrunden for etablering af Psykiatriens Hus
- Målgruppen for Psykiatriens Hus
- Aktiviteter i Psykiatriens Hus
- Status efter det første år, herunder:
  - Evaluering af de visiterede forløb
  - Brugerrådet i Psykiatriens Hus

Efter oplægget vil der være rundvisning i huset.

Vedlagt som baggrundsmateriale er *Notat vedr. etablering af Psykiatriens Hus* (godkendt af Aalborg Byråd og Regionsrådet).

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Leder af Psykiatriens Hus Mette Holm Larsen berettede om Psykiatriens Hus og viste rundt i huset.

I First Agenda under 'Øvrigt materiale' er der uploadet slides om Psykiatriens Hus.

Bilag

1. Baggrundsnotat vedr. Psykiatriens Hus (1754593 - EMN-2022-00567)

12 (Offentlig) Meddelelser og gensidig orientering

---

rikfe@regioner.dk
MOD-2025-00096

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

Forskningspulje i Region Syddanmark

Region Syddanmark orienterede udvalget om, at der med regionens budgetaftale for 2025 oprettes en ekstra regional forskningspulje på 10 mio. kr. Puljen skal understøtte og sikre muligheder for flere forskningsaktiviteter i Psykiatrien de kommende år. Det er besluttet, at beløbet skal medfinansiere etableringen af et Klinisk Translationelt Eliteforskningscenter. Centeret vil have fysisk placering på OUH.

Sag vedr. placering af demensramt patient

Region Syddanmark orienterede udvalget om, at regionen har rettet henvendelse til indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde vedr. demensramt borger som vurderes fejlplaceret på psykiatrisk afdeling. Sagen drejer sig om en demensramt patient idømt anbringelse på en psykiatrisk afdeling i forbindelse med domsafsigelsen. Retslægerådet anbefalede denne løsning, på trods af, at lægerne omkring den tiltalte anbefalede anbringelse på et demensplejehjem. Med domsafsigelsen, er der skabt en ulykkelig og uholdbar situation for alle involverede.

Bilag

13 (Offentlig) Eventuelt - åbent

---

rikfe@regioner.dk
MOD-2025-00096

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger

.

Bilag

14 (Fortrolig)

MOD-2025-00096